

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 30 декември 2016 година

Соопштение за печат

Позначајни движења во платниот биланс¹ во октомври 2016 година

Во октомври 2016 година во тековната сметка бележиме дефицит од 11,8 милиони евра, додека во финансиската сметка се остварени нето-приливи врз основа на заеми, директни инвестиции и трговски кредити, кои овозможуваат покривање на дефицитот на тековната сметка и пораст на девизните резерви.

Основни компоненти на платниот биланс на Република Македонија

(во милиони евра)

	X-2016	I-X.2016	месечна промена		годишна промена		збирна промена	
			милиони евра	%	милиони евра	%	милиони евра	%
Тековна сметка	-11.8	-122.4	-38.6	...*	30.3	-72.0	-35.8	41.3
Стоки	-136.8	-1,470.1	-19.7	16.8	31.8	-18.9	-15.2	1.0
Услуги	19.3	361.8	-13.8	-41.6	1.2	6.8	43.3	13.6
Примарен доход	-30.9	-298.4	-2.1	7.5	-7.3	31.0	-61.4	25.9
Секундарен доход	136.7	1,284.4	-3.0	-2.2	4.6	3.5	-2.5	-0.2
Капитална сметка	0.1	10.3	-0.2		0.1		5.3	
Финансиска сметка	-4.5	-123.8	-26.8		36.6		-55.6	
Директни инвестиции	-13.9	-177.2	-50.6		37.8		6.2	
Портфолио-инвестиции	0.1	-431.6	4.9		-2.4		-461.4	
Валути и депозити	22.0	174.7	53.3		-48.1		-118.5	
Заеми	-30.1	-156.0	-8.2		-31.4		-244.0	
Трговски кредити	-2.3	7.8	-19.4		38.0		20.0	
Девизни резерви	19.7	459.2	-6.7		42.6		742.9	

...* Индексот е над 100.

Напомена: Во финансиската сметка знакот (-) означува нето-приливи од странство.

Извор: НБРМ.

Тековна сметка

Во тековната сметка во октомври 2016 година е евидентирано негативно салдо од 11,8 милиони евра, што произлегува од дефицитите остварени кај стоковната размена (136,8 милиони евра) и примарниот доход (30,9 милиони евра) кои во голема мера се нетирани со суфицитите кај секундарниот доход и размената на услуги (136,7 и 19,3 милиони евра, соодветно).

На месечна основа салдото на тековната сметка премина од зона на суфицит во зона на дефицит, при месечна промена од 38,6 милиони евра, за што придонесуваат месечните

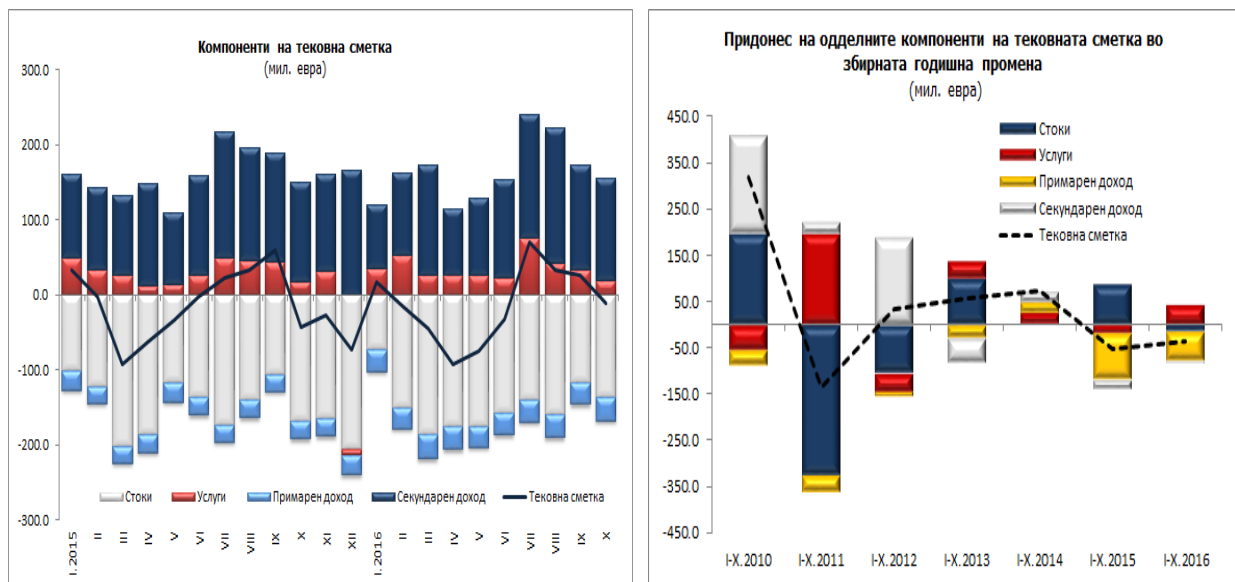
¹ Платниот биланс претставува статистички извештај којшто систематски ги сумира сите економски трансакции на Република Македонија со странство за определен временски период, односно ги сумира тековните, капиталните и финансиските трансакции помеѓу резидентите и нерезидентите.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

промени кај сите компоненти на тековната сметка. Притоа, бележиме повисоки нето-одливи кај размената на стоки и кај примарниот доход (за 19,7 и 2,1 милиони евра, соодветно), и пониски нето-приливи кај размената на услуги и кај секундарниот доход (за 13,8 и 3 милиони евра, соодветно).

На збирна основа, дефицитот во тековната сметка за периодот јануари – октомври 2016 година изнесува 122,4 милиона евра и е повисок за 35,8 милиони евра (41,3%), во споредба со истиот период од 2015 година. Притоа, повисоките дефицити кај примарниот доход и во стоковната размена (за 61,4 и 15,2 милиони евра, соодветно), како и понискиот суфицит кај секундарниот доход (за 2,5 милиони евра), само делумно беа неутрализирали подобрите остварувања во размената на услуги (повисок суфицит за 43,3 милиона евра).

Извор: НБРМ.

Финансиска сметка

Во финансиската сметка, во октомври бележиме нето-приливи од: заеми (30,1 милион евра), директни инвестиции (13,9 милиони евра) и трговски кредити (2,3 милиона евра), а нето-одливи врз основа на валути и депозити (22 милиона евра). Девизните резерви во октомври бележат раст за 19,7 милиони евра.

Кај директните инвестиции, на нето-основа, во октомври се забележани приливи од 13,9 милиони евра. Од почетокот на годинава, заклучно со октомври, врз оваа основа се евидентирани нето-приливи од 177,2 милиона евра, што е за 6,2 милиона евра (3,4%) помалку од нето-приливите остварени во истиот период минатата година.

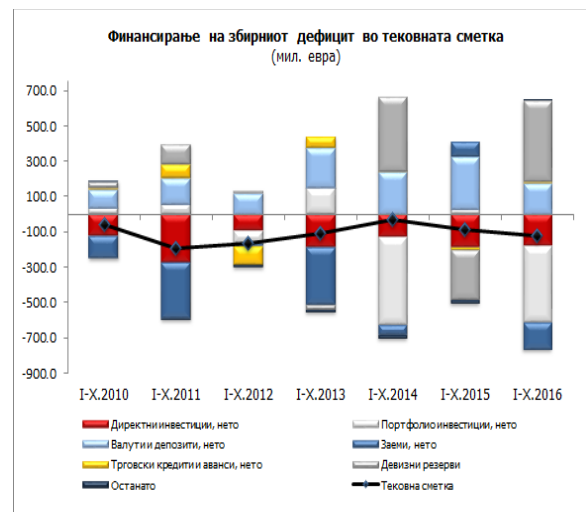
Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Кај обврските врз основа на директни инвестиции² во октомври бележиме зголемување од 33 милиони евра, и тоа врз основа на сопственички капитал (2 милиона евра), реинвестирање на добивката (20,1 милион евра) и преку должнички инструменти (10,9 милиони евра). Збирно, обврските кон директните инвеститори се зголемени за 411,5 милиони евра, што го надминува минатогодишниот износ за истиот период, за 131,5 милиони евра (или 47%).

Кај средствата од директни инвестиции, во октомври бележиме нето-одливи од 19,2 милиона евра, главно врз основа на должнички инструменти. На збирна основа, средствата од директни инвестиции се зголемени за 234,3 милиона евра (за 137,7 милиони евра повеќе во однос на истиот период во 2015 година).

Нето-приливите врз основа на заеми во износ 30,1 милион евра во октомври годинава главно произлегуваат од растот на нето-обврските на останатите сектори³ (за 68,2 милиона евра), наспроти намалените нето-обврски на депозитните институции и државата (за 11 и 6,9 милиони евра, соодветно) и зголемените нето-побарувања на централната банка врз основа на репо и обратни репо-транзакции (за 20,3 милиони евра).

Во периодот јануари – октомври 2016 година, во финансиските трансакции со нерезидентите се евидентирани нето-приливи од портфолио-инвестиции, директни-инвестиции и заеми, коишто ги надминуваат нето-одливите кај валутите и депозитите и трговските кредити. Повисоките нето-приливи овозможува финансирање на дефицитот во тековната сметка (122,4 милиона евра) и дополнително, раст на девизните резерви за 459,2 милиона евра.

Извор: НБРМ.

² Се прикажуваат директни инвестиции во зависност од тоа дали финансиските трансакции создаваат обврска кон или побарување (средства) од странство.

³ Останатите сектори опфаќаат: останати финансиски институции, нефинансиски претпријатија, домаќинства и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Ревизии на податоци

Податоците за платниот биланс во ова соопштение содржат редовни ревизии на податоците за периодот јануари – септември 2016 година, кои во најголем дел произлегуваат од новите податоци добиени од кварталните извештаи за остварениот и планираниот финансиски резултат во тековната година на друштвата со вложување од странство и кварталните извештаи за побарувањата и обврските врз основа на комерцијално работење на резидентите со странство. Ревизијата на податоците од овие два извора, доведе до повисок дефицит во тековната сметка за првите 9 месеци годинава од 40,6 милиони евра, при истовремено намалување на директните инвестиции во земјата за 16,2 милиона евра.

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за платниот биланс:
<http://www.nbrm.mk/?ItemID=5ED8DADBAEF3C947A047BBAA641BBD7D>

Методолошки појаснувања:

<http://www.nbrm.mk/?ItemID=5ED8DADBAEF3C947A047BBAA641BBD7D>

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

<http://nbrm.mk/?ItemID=7B1CC2F73E9A3641B2F05235A02C8BDC>

Месечен платен биланс: 31 јануари 2017 (референтен пресек заклучно со ноември 2016 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 103 (или 110/108).